

משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן

ט.

עין משפט
נר מצוה

א [טושי"ע א"ח קימן קמנו
סעיף ג:]
פה ב טושי"ע י"ד סי' רמב
סעיף טז בסנה"ה:

א [ג. שנת 5. ערכין ו. ע"ש
מנחות ק. מדות פ"ד מ"ו,
ט. שבת ל. ע"ש.] א. שנה
ל. סנהדרין ק. ד. שבת ג.
ט. [מלכים א. ח. ו. ג. במ"א
למא ופקשה. ו. ו. ע"י
מוספות שנת 5. ד"ה מללא
ומס' מנחות ק. ד"ה ללא
ונערכין ו. ד"ה כמון.]

מוסרין לישא ערב הרגל. כלומר מותר
יומי לא חשיב מערב שמהה: **עיקר עירחא.** דנישואין זיוס ראשון דנישואין: **לחד יומא לא משהו אינשי.** כלומר כיון שאינו יכול
להתחיל אלא בערב הרגל אין מומתיין
יומי שמהה להכא ולהכא לחנוכה הצית ולרגל: **ודלמא מיעטר לא נערינן.** נישואין עד הרגל כי היכי דלא נטר שלמה אכל אי מתרמי
ליה עבדי: **אי הכי.** דהיכא דאי
איקרי ליה עבדי איבעי ליה לשיורי
צבנין עד הרגל כי היכי דליתרמי
ליה חנוכה הצית צבגלי: **אמה בליא**
עורב. הגג כלה ומקלר למעלה
עד כלמה ומחפין אותו סס צברול
וצמסמרים כדי שלא ישזו העורבים
עליו וזו לא חשיב צבנין: **ודלמא**
אמה בליא עורב נמי לורך בנין הוא.
לכחי לא שייכה. אלא כל היכא
דליתרמי ליה לנישואין צבגל לא
יעינן מנלן דלא עבדנן: **שמע מינה**
הני לחוד. דלא מנאי למיעבד ליה
צחוד אפילו מתרמי: **לא עשו ישראל**
יוס כפורים. לפי שצבעה ימים
שלפני סוכות כל יום עשו שמהה
ומסתה דכתיב ויעש שלמה צעת היא
את החג שבעת ימים ושבעת ימים
לרבעה עשר יום: **וקרבן יחיד.** של
שלישים: **דאיסור סקילה.** דחמור
מכרת: **וקרבן זכור.** דמה שהיו
מקריבין זימי חנוכה הצית קרבן זכור
הוא: **הפס.** צמסן דגבזה הו
קרבנות: **הכא.** צחנוכה הצית
הדיוט משתה: **הכא נמי ליעבדו.**
קרבנות מיכל לא ילכו: **זיוס**
הצבנין. ומשמע לן יום ו' היינו
צבת: **דלמא צביעי לקרבנות.** שס
הקריב נשיא שטי צערב צבת מקריב
נשיא צביעי צלחד צצבת ומאי
צביעי צביעי לקרבן נשיא: **זיוס**
עשתי עשר יום. האי צו יתירא
משמע מה יום לרוף שאין צו הפסק
אף כולו י"א יום לרוף לילכה הפסק
ציתמיס אפילו צצבת: **דלמא ימים**
הראויין. למשתה עבדי משתה
לאפוקי יום הכפורים: **גמר יום יום**
מהפס. מנשיאים למשקן דגמרינן
מתרי קראי דהוו לרופיס אפילו
צצבת אף משתה דחנוכה הצית הוו
י"ד לרופיס אפילו צצבת: **צין כ"ד**
רננות. כתיבי צצצפה: **צין כ"ד**
ומתנה ומפלגה וצקשה: **פרשה**
נדריס. מסכת נדריס: **זיוס**
השמיני. של חג היינו צעצריס
ושמיס: **וכתיב וציוס עשיריס ושלשה**
אלמא דצעצריס ושמיס וצעצריס
ושלשה איפטרו מיניה: לא לורה.
כלומר כתיבי: **פלס מעגל רגלך.**
כלומר שקול מנות ועיין צצין אלו
מזוה גדולה ועשה הגדולה: **וכתיב**
ארה חיים פן פלס. דמשמע כל מזוה
שצבת לידך עשה אותה צין גדולה צין
קטנה ואל מתיב קטנה מפני הגדולה:
מזוה שאפשר לעשותה ע"י אחריס.
תפלס פלס מעגל רגלך שצצפה
אתה הגדולה ומצריך עשו קטנה:
וצבנול

תורה אור השלם

1. ידעש שלמה צעת
היא אף התקן וכל
ישראל עמו קהל גדול
מלבוא חמת עד נחל
מצריה לפני ה' אלהינו
שבעת ימים ושבעת
ימים ארבעה עשר יום:
מלכים א ח טו
2. ויהי המקריב ביום
הראשון את קרבנו
השניון בן עמינדב למטה
יהודה: במדבר ז יב
3. ביום השביעי נשיא
לכני אפרים אלישבע בן
עמינדב: במדבר ז טו
4. ביום שביעי עשר יום
נשיא לכני אשר פגמאל
בן עקב: במדבר ז טז
5. ביום שביעי עשר יום
נשיא לכני נפתלי אהרני
בן עקב: במדבר ז טז
6. ביום השמיני שלח
את הקעב ויברכו את
המלך וילכו לאהליהם
שמחים וטובי לב על כל
השובה אשר עשה ה'
לקרוב עבדו ולישראל
עמו: מלכים א ח טו
7. שאו פשעים ראשיכם
ודגשאו פתחי עולם
ויבוא מלך התבדיל:
תהלים כז ו
8. ה' אלהים אל תשב
פני משיתוך וקרה
לחסדי דודי עבדך:
דברי הימים ב ו מב
9. וביום עשירי ושלשה
לחדש השביעי שלח את
העם לאהליהם שמחים
וטובי לב על השובה
אשר עשה ה' לקרוב
ולשלמה ולישראל
עמו: דברי הימים ב ז י
10. פלס מעגל רגלך
וכל דרכיך יבנה:
משלי כו כ
11. ארח חיים פן תפלס
וגו מעגלתיה לא תדע:
משלי ה ו

הגהות הב"ח

א) נמי צמחה כליא עורב.
י"ב לשון כליא ומיעת
העורבי אלא שמעך וכן פי
הערך אלא שמעך דמקלס
ראשון לא היה נחל בנאק
עורב ע"ש והמוס' צצקן
ר' עקיבא כחו דמוסח כפן
שהיה צמקס ראשון כליא
עורב:

גליון הש"ס

גמ' דקדושתו קדושת
עולם. עיין שבעות טז ק"ו
ע"כ מוס' ד"ה קדושתו:

איבעי ליה צמינר עד החג.
כדי שלא יצטעלו ישראל
ממלאכתן כל כך: **איבעי ליה**
צשיורי באמה בליא עורב. שלא
היה לורך הצבנין כ"כ ואע"פ שהו
מהצבנין כדי שלא יצילו הטומאה אין
זה לורך כל כך וגם צצעת הצבנין
צומן שלא היה השכינה שורה צו
לא היה לורך: **כאן**

ושבעת ימים ארבעה עשר יום ואם איתא דמערבין שמהה בשמחה איבעי ליה
למינר עד החג ומיעבד שבעה להכא ולהכא ודלמא מינר לא נטרינן
והיכא דאתרמי עבדינן איבעי ליה לשיורי פורתא שיורי בנין בהמ"ק לא
משיירינן איבעי ליה לשיורי ⁶ באמה ⁶ כליא עורב אמה כליא עורב צורך
בנין הבית הוא אלא מדמייטר קרא מכדי כתיב ארבעה עשר יום שבעת
ימים ושבעת ימים למה לי שמע מינה הני לחוד והני לחוד א"ר פרנך א"ר
יוחנן אותה שנה לא עשו ישראל את יום הכפורים והיו דואגים ואומרים
שמה נתחייבו שונאיהן של ישראל כלייה יצתה בת קול ואמרה להם
כולכם מזומנין לחיי העולם הבא מאי דרוש אמרו קל וחומר ומה משכן
שאין קדושתו קדושת עולם וקרובן יחיד דוחה שבת דאיסור סקילה מקדש
דקדושתו קדושת עולם וקרובן צבור ויום הכפורים דענוש כרת לא כ"ש
אלא אמאי היו דואגים התם צורך גבוה הכא צורך הדיוט הכא נמי מיעבד
ליעבדו מיכל לא ניכלו ולא לישתו אין שמחה בלא אכילה ושתייה ומשכן
דדחי שבת מנלן אולימא מדכתיב ² ביום הראשון ³ ביום השביעי דלמא
שביעי לקרבנות אמר רב נחמן בר יצחק אמר קרא ⁴ ביום עשתי עשר
יום מה יום כולו צרוף אף עשתי עשר כולן צרופין ודלמא ימים הראויין
כתיב קרא אחרניא ⁵ ביום שנים עשר יום מה יום כולו צרוף אף שנים
עשר יום כולן צרופין ודלמא הכא נמי ימים הראויין אם כן תרי קראי למה
לי ומקדש דרוחה יום הכפורים מנלן אולימא מדכתיב ארבעה עשר יום
ודלמא ימים הראויין גמר יום יום מהתם יצתה בת קול ואמרה להם כולכם
מזומנין לחיי העולם הבא ומנלן דאחיל להו דתני תחליפא ⁶ ביום השמיני
שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל
הטובה אשר עשה ה' לדוד עבדו ולישראל עמו לאהליהם שהלכו ומצאו
נשיהם בטהרה שמחים שנהנו מזיו השכינה וטובי לב שכל אחד ואחד
נתעברה אשתו בבן זכר על כל הטובה שיצתה בת קול ואמרה להם
כולכם מזומנין לחיי העולם הבא לדוד עבדו ולישראל עמו בשלמא
לישראל עמו דאחיל להו עון יום הכפורים אלא לדוד עבדו מאי היא אמר
רב יהודה אמר רב ⁷ בשעה שביקש שלמה להכניס ארון למקדש דבקו
שערים זה לזה אמר שלמה עשרים ארבע רננות ולא נענה פתח ואמר ⁷ שאו
שערים ראשיכם וגו' ולא נענה כיון שאמר ⁸ ה' אלהים אל תשב פני
משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך מיד נענה באותה שעה נהפכו פני שונאי
דוד כשולי קדירה וידעו הכל שמחל לו הקב"ה על אותו עון ר' יונתן בן
עסמי ⁹ ורבי יהודה בן גרים תנו פרשת נדריס בי ר' שמעון בן יוחי איפטור
מיניה באורתא אמרו ליה למדתנו רבינו ² תלמיד שנפטר מרבו ולן באותה העיר
צריך ליפטור ממנו פעם אחרת שנאמר ביום השמיני שלח את העם ויברכו
את המלך וכתיב ⁹ וביום עשירי ושלשה ושלשה לחדש השביעי שלח את העם אלא
מכאן לתלמיד הנפטר מרבו ולן באותה העיר צריך ליפטור ממנו פעם אחרת
א"ל לבריה בני אדם הללו אנשים של צורה הם זיל גביהון דליברכוך אול
אשכחינהו דקא רמו קראי אהרדי כתיב ¹⁰ פלס מעגל רגלך וכל דרכיך יבנו
וכתיב ¹¹ אורח חיים פן תפלס לא קשיא כאן במצוה שאפשר לעשותה על ידי אחריס

מתרין צבור הרגל. קשיא
לכולהו. ופרקינן מאן
דאמר משום שמחה יעיקר
שמחתו חד יומא הוא,
והוא יום הכנסת הכלה
בערב יום טוב. וכן נמי
שאמר משום טירחא,
לא כ"י אבא דאמר עלת
למלתא נפקת מרותחא. מאן
דאמר משום פריה ורביה,
לחד יומא לא משהו
החג. וכל ישראל עמו קהל
גדול מלבוא חמת עד נחל
מצרים לפני ה' אלהינו
שבעת ימים ושבעת ימים
ארבעה עשר יום.
ואסיקנא, מדמייטר קרא,
מכדי כתיב ארבעה עשר
יום, שבעת ימים ושבעת
ימים למה לי, אלא ש"מ
שמחת חינוך לבד ושמחת
החג לבד. אמר ר' פרנך
אמר ר' יונתן אותה שנה
לא עמו ביום הכפורים,
דכתיב שמחה ואין שמחה
בלא אכילה. מאי דרוש,
שאין קדושתו קדושת
עולם דהא יש אחריז
קדושה. וקרובן הנשיאים
קרובן יחיד הוא ולא קרוב
צבור. ודחי שבת שהוא
איסור סקילה והקריבו
ביטול כדכתיב ביום
עשתי עשר יום, (ו) ביום
וביום דכתב קרא למה לי,
אלא ללמד מה יום כולו
צרוף אף שנים עשר כולן
רצופין הקריבו בהן
והשבת בכללן. מקדש

רבינו הגנאל

מתרין צבור הרגל. קשיא
לכולהו. ופרקינן מאן
דאמר משום שמחה יעיקר
שמחתו חד יומא הוא,
והוא יום הכנסת הכלה
בערב יום טוב. וכן נמי
שאמר משום טירחא,
לא כ"י אבא דאמר עלת
למלתא נפקת מרותחא. מאן
דאמר משום פריה ורביה,
לחד יומא לא משהו
החג. וכל ישראל עמו קהל
גדול מלבוא חמת עד נחל
מצרים לפני ה' אלהינו
שבעת ימים ושבעת ימים
ארבעה עשר יום.
ואסיקנא, מדמייטר קרא,
מכדי כתיב ארבעה עשר
יום, שבעת ימים ושבעת
ימים למה לי, אלא ש"מ
שמחת חינוך לבד ושמחת
החג לבד. אמר ר' פרנך
אמר ר' יונתן אותה שנה
לא עמו ביום הכפורים,
דכתיב שמחה ואין שמחה
בלא אכילה. מאי דרוש,
שאין קדושתו קדושת
עולם דהא יש אחריז
קדושה. וקרובן הנשיאים
קרובן יחיד הוא ולא קרוב
צבור. ודחי שבת שהוא
איסור סקילה והקריבו
ביטול כדכתיב ביום
עשתי עשר יום, (ו) ביום
וביום דכתב קרא למה לי,
אלא ללמד מה יום כולו
צרוף אף שנים עשר כולן
רצופין הקריבו בהן
והשבת בכללן. מקדש

6) דניי ר' אבא מנלל כיוצאין כן הלכה ו' א"ר ע"ה עלת מלחא נפקת ערותחא.